

Na osnovu člana 40. stav (7), a u vezi sa stavom (1) tač. 5) i 6) Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10, 45/10, 85/21, 92/21 i 72/24), na prijedlog Federalnog ministarstva prostornog uređenja, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na ____ sjednici, održanoj _____ godine, donosi

**UREDBU
O GRAĐEVINAMA I ZAHVATIMA OD ZNAČAJA ZA FEDERACIJU BOSNE I
HERCEGOVINE I GRAĐEVINAMA, DJELATNOSTIMA I ZAHVATIMA KOJI MOGU
U ZNATNOJ MJERI UTICATI NA OKOLIŠ, ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE I ŠIRE, ZA KOJE URBANISTIČKU
SAGLASNOST I/ILI LOKACIJSKU INFORMACIJU IZDAJE FEDERALNO
MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA**

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovom uredbom određuju se građevine i vršenje djelatnosti i zahvata koji mogu u znatnoj mjeri uticati na okoliš, život i zdravlje ljudi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i šire, te građevine i zahvati od značaja za Federaciju, za koje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju izdaje Federalno ministarstvo prostornog uređenja (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

**II GRAĐEVINE I ZAHVATI OD ZNAČAJA ZA FEDERACIJU BOSNE I
HERCEGOVINE**

Član 2.

Građevine i zahvati od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine su:

1) GRAĐEVINE SAOBRAĆAJA I VEZA

- autoputevi,
- brze ceste,
- magistralne ceste izvan urbanog područja,
- željezničke pruge za međunarodni promet, s pripadajućom željezničkom infrastrukturom,
- međunarodni aerodromi, uključujući građevine i infrastrukturu kontrole zračne plovidbe,
- građevine za međunarodnu plovidbu (luke i pristaništa sa pripadajućim građevinama).

2) ENERGETSKE GRAĐEVINE

- građevine za proizvodnju električne energije instalirane snage 50 MW i više sa pripadajućim građevinama i postrojenjima,
- nadzemni električni vodovi napona 220 kV ili više sa rasklopnim postrojenjima i trafostanicom,
- međunarodni i magistralni cjevovodi koji služe za transport nafte, gasa ili naftnih derivata i drugih hemikalija, uključivo terminal, otpremnu i mjerno-regulacijsku (redukciju) stanicu tehnološki povezani s tim cjevovodom.

3) VODNE GRAĐEVINE

- brane i ostala postrojenja za zadržavanje vode kojima se vrši uticaj na područje susjedne države ili drugog entiteta bez obzira na veličinu i kapacitet,
- regulacijske građevine i obaloutvrde na vodama prve (I) kategorije izvan urbanog područja.

4) GRAĐEVINE POSEBNE NAMJENE

- vojna građevina i građevina od posebnog značaja za odbranu države, u skladu sa posebnim propisima,
- građevina za koju je izdavanje akata o građenju uređeno međudržavnim ugovorom koji obavezuje Bosnu i Hercegovinu.

5) OSTALE GRAĐEVINE

- univerzitetски klinički centri.

Član 3.

Građevinama i zahvatima u prostoru iz člana 1. ove Uredbe smatraju se i građevine i zahvati za koje se obavezno provodi procjena uticaja na okoliš i za koje Federalno ministarstvo okoliša i turizma donosi rješenje o prihvaćanju studije utjecaja na okoliš, u skladu sa posebnim propisom.

Član 4.

Pod građevinama i zahvatima u prostoru iz člana 1. ove Uredbe smatra se i eksploatacija mineralnih sirovina, uključujući i građevine unutar eksploatacionog polja u svrhu eksploatacije, na površini 25 ha i više, a u skladu sa propisima iz oblasti rudarstva i to:

- energetske mineralne sirovine - sve vrste fosilnih ugljena, ugljovodici u čvrstom, tečnom i plinovitom stanju
- radioaktivne mineralne sirovine,
- mineralne sirovine iz kojih se mogu proizvoditi metali i njihova jedinjenja,
- sve vrste soli i solnih voda i plinova koji se sa njima javljaju.

III PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 5.

Postupci izdavanja urbanističke saglasnosti i/ili lokacijske informacije započeti prije stupanja na snagu ove uredbe dovršit će se prema propisu koji je u vrijeme podnošenja zahtjeva bio na snazi.

Član 6.

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje važiti Uredba o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju („Službene novine Federacije BiH“, br. 32/14 i 33/22).

Član 7.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj _____
Sarajevo, _____ godine

Premijer

Nermin Nikšić

OBRAZLOŽENJE

I PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove uredbe, sadržan je u odredbi člana 40. stav (7) Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10, 45/10, 85/21, 92/21 i 72/24), kojom je propisano da građevine i zahvate iz stava (1) tač. 5) i 6) ovog člana, na prijedlog Federalnog ministarstva prostornog uređenja, utvrđuje Vlada provedbenim propisom.

II RAZLOG ZA DONOŠENJE UREDBE

S obzirom da se, nakon donošenja postojeće Uredbe o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju („Službene novine Federacije BiH“, br. 32/14 i 33/22), izmijenio veliki broj propisa koji tretiraju građevine i postrojenja, kao i zahvate, koji utiču na okoliš i zdravlje ljudi (Zakon o električnoj energiji, Zakon o zaštiti okoliša, Zakon o zaštiti prirode, Uredba o projektima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene uticaja na okoliš, Uredba kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu...), a čije su odredbe uticale na određivanje građevina i zahvata koji su predmet ove uredbe, pristupilo se izradi nove uredbe.

Pored navedenog, postojeća uredba je sadržavala ponavljanje određenih građevina i zahvata kroz tekst uredbe, te je u novom tekstu to otklonjeno.

Takođe, vrši se usaglašavanje naslova uredbe sa tekstrom Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

III OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. utvrđuje se predmet uredbe.

U članu 2. su sadržane građevine i zahvati od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine (čije je upravljanje ili odobravanje posebnim propisima povjerenog federalnim organima uprave ili federalnim agencijama).

Članom 3. su utvrđene građevine i vršenje djelatnosti i zahvata koji mogu u znatnoj mjeri uticati na okoliš, život i zdravlje ljudi Federacije Bosne i Hercegovine i šire, a radi se o građevinama navedenim u Prilogu I. Uredbe o projektima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene uticaja na okoliš ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21, 33/22 i 104/22).

Članom 4. se utvrđuju mineralne i druge sirovine za čiju eksploataciju Ministarstvo izdaje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju.

Članom 5. se propisuje da će se započeti postupci završiti u skladu sa postojećim propisom.

Članom 6. se utvrđuje prestanak važenja dosadašnje Uredbe o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju.

Članom 7. se utvrđuje stupanje na snagu uredbe.

IV FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA JE POTREBNO OBEZBIJEDITI ZA PROVOĐENJE UREDBE

Za provođenje ove uredbe, nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

V PRIBAVLJENA MIŠLJENJA, PRIMJEDBE I SUGESTIJE NA NACRT ZAKONA

Federalno ministarstvo prostornog uređenja je dostavilo prednacrt uredbe svim kantonalnim ministarstvima nadležnim za građenje i prostorno uređenje.

U datom roku, sedam (7) kantonalnih ministarstava je dostavilo svoja mišljenja i komentare na tekst uredbe.

Jedan dio sugestija je ocijenjen opravdanim i usvojen, dok sljedeće primjedbe nisu usvojene:

- 1) Ministarstvo gospodarstva, rada i prostornog uređenja Posavskog kantona:
U vezi primjedbe na dužinu naslova uredbe, odnosno prijedloga da se zadrži dosadašnji naziv uredbe, sta se ne može usvojiti, jer naziv uredbe proističe iz odredaba člana 40. st. (1) tač.5) i 6) Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.
- 2) Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona:
U vezi primjedbi da se treba dodati odredba da Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje odobrenje za građenje i odobrenje za upotrebu za zahvate i građevine za koje je izdalo urbanističku saglasnost, te da se propiše nadležnost za građevine i zahvate koje se planiraju na području dva entiteta, ista se ne može prihvati jer su to stvari koje se uređuju zakonom, a ne uredbom.
- 3) Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova Srednjebosanskog kantona:
Sugestija da se uredbom treba, pored granične snage, utvrditi i površina prostornog obuhvata energetskih građevina, ne može biti prihvaćena jer ne postoji određeni parametar za kojim bi se mogla utvrditi granična veličina prostornog obuhvata energetske građevine od značaja za Federaciju BiH.
- 4) Ministarstvo građenja i prostornog uređenja Hercegovačko-neretvanskog kantona:
Primjedba vezane za redoslijed riječi u članu 1. nije prihvaćena iz radloga što se radi o terminu utvrđenom zakonom, te se ne ostavlja mogućnost interpretacije.
Prijedlog da se u poglavljiju "Građevine saobraćaja i veza" doda alineja "međunarodni cestovni granični prijelaz" se ne usvaja, jer je Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine utvrđena nadležnost ovog Ministarstva za građevine i zahvate na međudržavnoj granici.
Ne prihvata se komentar da ovim poglavljem nisu predviđene građevine veza, jer je istom obuhvaćena "infrastruktura kontrole zračne plovidbe".
Prijedlog teksta za člana 6. uredbe se ne prihvata, jer se radi o istoj odredbi, samo uz drugačiji izbor i redoslijed riječi.

5) Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona:

U vezi primjedbe na dužinu naslova uredbe, odnosno prijedloga da se zadrži dosadašnji naziv uredbe, sta se ne može usvojiti, jer naziv uredbe proističe iz odredaba člana 40. st. (1) tač.5) i 6) Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Primjedbe vezane za sadržaj člana 2. uredbe, odnosno da u istom nisu nabrojane građevine i zahvati utvrđeni Zakonom o koncesijama FBiH i Zakonom o rudarstvu FBiH, se ne prihvataju, iz razloga što su iste jednim dijelom sadržane u članu 2. uredbe, a preostale su utvrđene odredbama čl. 3. i 4. uredbe (važećom uredbom su se građevine, koje su sadržane u članu 3. i 4. jednim dijelom ponavljale u članu 2. te je ovaj put ovo ponavljanje izostavljeno).

Primjedba da ne treba ograničavati nadležnost Federalnog ministarstva prostornog uređenja na eksploatacije na poljima iznad 25 ha, jer dosadašnjom uredbom nije bilo ograničenja u veličini eksploatacionog polja, ne stoji. Dosadašnjom uredbom veličina eksploatacionog polja iz nadležnosti ovog federalnog ministarstva je iznosila 5 ha i više (postojeći član 2. ENERGETSKE GRAĐEVINE), a ovaj put se povećava na 25 ha. I prema postojećim propisima nadležnost za izdavanje odobrenja za eksploataciju mineralnih sirovina je povjerena Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije, bez obzira na veličinu eksploatacionog polja i bez obzira koji je nivo vlasti izdavao urbanističku saglasnost.

6) Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša Unsko-sanskog kantona:

Primjedbe vezane za to da uredbom nisu navedene određene građevine iz postojeće uredbe, kao i da su promijenjeni pragovi kapaciteta, pa to stvara problem u određivanju nadležnosti kantonalnih organa, smatraju se neutemeljenim, jer će kantoni, nakon usvajanja ove uredbe, izvršiti izmjene i dopune svojih propisa, odnosno iste usuglasiti sa ovom uredbom. S obzirom da su nadležna kantonalna ministarstva od početka uključena u izradu nove uredbe, smatramo da ista imaju dovoljno vremena za pripremu novih propisa. Primjedba da su iz člana 2. uredbe izostavljena određena eksploataciona polja u odnosu na prethodnu uredbu ne stoji, samo se novom uredbom izbjegava ponavljanje građevina i zahvata, koje su već sadržane u članu 3. i 4. nove uredbe.

7) Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline Bosansko-podrinjskog kantona Goražde:

Nije bilo primjedbi.